

Délnyugat-Ázsia

(= Közel-Keletnek is nevezik)

Elhelyezkedés:

- három földrész határán: Ázsia, Európa, Afrika
- nagy része az Arab-félszigeten helyezkedik el
- 18 állam alkotja, a legfontosabbak:
 - **Törökország**
 - **Irán**
 - **Szaúd-Arábia**
 - **Irak**
 - **Izrael**
 - **Ciprus** (Földközi-tenger szigetországa, tagja az EU-nak)
 - Dél – Kaukázus (országai: **Grúzi**, **Örményország**, **Azerbajdzsán**)

Határai:

- **É: Fekete-tenger**, a **Boszporusz-csatorna** és a **Dardanellák** (Európától választja el)
- **ÉK: Kaspi-tenger**
- **ÉNY: Földközi-tenger** (Kis-Ázsia ide nyúlik bele)
- **DNY: Vörös-tenger** és **Báb el-Mandeb szoros** (Afrikától választja el)
- **D: Indiai-óceán**
- **DK: Arab – tenger** és a **Perzsa-öböl**

Felszíne, domborzata:

- az Arab – félszigetet többnyire sivatagok borítják:
 - **Nefúd**
 - **Rab-el-Khali**
- **Mezopotámiai alföld:** a **Tigris** és az **Eufrátesz** folyók között
- **Kaukázus:** Délnyugat – Ázsia legmagasabb hegysége (a Fekete-tenger és a Kaspi-tenger között)

Lakosság:

- Mezopotámia és a Földközi-tenger az első városok, államok bölcsője, nagyon régi időkre nyúlik vissza a mezőgazdaság is ezeken a területeken. Ezt a térséget **„Termékeny félholdnak”** is szokás nevezni
- Három világvallás szülőhelye:
 - **Judaizmus:** 3000 éves múltja van
 - **Kereszténység:** 2000 évvel ezelőtt innen indult (**Szentföldnek** is emlegetik emiatt)
 - **Iszlám:** kb. 1400 évvel ezelőtt innen terjedt el

- **egyenlőtlenül lakott:**
 - o hegséges, sivatagos területek szinte lakatlanok
 - o legtöbbsen a folyók, tengerpartok, oázisok területén élnek
- **legtöbbs lakos:** Törökországban, Iránban
- **gyorsan nő a lakosság szám:** Szaúd Arábiában
- **legnagyobb városok:**
 - o **Isztambul** (Törökország)
 - o **Teherán** (Irán)
 - o **Bagdad** (Irak)
 - o **Rijád** (Szaúd-Arábia)
 - o **Tel Aviv Jyfo** (Izrael)
 - o **Jeruzsálem** (Izrael)
 - o **Mekka** (Szaúd-Arábia)
- **nemzetiségi összetétel:** arabok, perzsák, törökök, azerbajdzsánok, palesztinok, izraeliek, kurdok, görögök
- **vallási összetétel:** iszlám, zsidó, judaizmus, keresztény
- gyakran jellemzik a térséget vallási és nemzeti, valamint nyersanyag és hatalmi konfliktusok miatt harcok, háborúk

Gazdaság:

- a világ kőolaj készletének több mint fele itt található (a Perzsa-öböl és a Kaszpi-tenger térségében)
- fontos szállítási útvonalak hálózák be, amely a kőolaj exportját segít (vízen tankhajók, szárazföldön kőolajvezetékek)
- Törökország a térség egyik feltörekvő állama, célja, hogy az Európai Unió tagállama legyen, ezért igyekszik gyorsan modernizálni gazdaságát. Jelentős a mezőgazdasága és építik a modern ipart is. Az országban azonban nagy területi különbségek jellemzők, helyenként még mindig nagyon nagy a szegénység.

Idegenforgalom, turizmus:

- leginkább keresettek a kulturális emlékek, szent helyek
- zarándokutak
- üdülő övezetek: főként a Földközi-tenger partvidékén, Törökország, Ciprus
- új luxusközpontok: pl.Dubaj

Feladatok:

1. A könyved 76. oldalán található térképen keresd meg Délnyugat – Ázsia határait és a „Felszín, domborzat” cím alatt összegyűjtött földrajzi neveket!
2. Próbáld meg behatárolni a térképeden a „Termékeny félholdat”. Nézz utána az egykori Mezopotámiai civilizációnak. Miért ez a mezőgazdaság bölcsője?
3. Milyen helyeket keresnél fel Délnyugat-Ázsiában? Készíts rövid képes összeállítást!